

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 36. Tapensis provincia primùm aditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

ſperarent iræ ſucceſſuram oppreſſæ innocentæ æſtimationem, Diaſtanius circumflexo per Paranam itinere ad Provinciam, conſilii ergò, quàm celerrimè potuit, navigavit. Eodem planè tempore, nec abſimili de cauſa, Petrus Romerus Didacum Alfarum eòdem navigare juſſit, quòd idem Prætor, diſſuſo in multas partes malo, lege cavifſet, ne quis impoſterum injuſſu ſuo per Paranam in Guairaniam pergeret, ſed qui eò ire vellet per Paraquarium, ducentarum & quinquaginta leucarum circuitu, iter circumſceteret: & quamvis Societas Prætori expoſuiſſet eam legem rei publicæ noxiam, utpote quæ bello afflictis ſubſidia tempeſtivè miniſtrari non ſineret, tamen nihil impetrarat ab homine conſilii ſui tenace; qui inſuper id addiderat moleſtiæ, ut vulgaret, vi effecturum ſe, ut Neophyti noſtri privati hominibus ſervirent. Franciſcus Vaſquiſ Provincialis, afflictarum Provinciarum ſtatum cùm cognoviſſet, immenſo propè dolori ſuccubuit. Auxit dolorem è Guairania ſuperveniens Paulus Bennavidius ab Ruifio miſſus, ut nunciaret quorundam mortalium inſolentiam, Neophytos illos, qui è Mamalucorum vinculis ſe exemerant, pro mancipiis diſtrahentium, aut in duram ſervitutem redigentium. Adeò ut miſerrima gens inter incudem & malleum poſita penitus contereretur. Ob eas res Provincialis, imperatis per Collegia precibus & Sacrificiis, Franciſcum Diaſtanium ad Senatum Regium in Peruviam mittit. Ipſe verò adverſo Paranâ in Guairaniam, Socios ſolaturus, & alias calamitates oculis perſpecturus, navigat.

CAPUT
XXXIV.
Societas per
Tucumaniam
egregiè laborat.

1631.

ANNO milleſimo ſexcenteſimo trigefimo primo, è Cordubeni Collegio excurrentes Socii, multis Æthiopiſ, adhibitâ conditione, Baptiſmum denuò contulère. Joannes Cereçeda & Antonius Maçerus per quinque meſes continuos Quimilparupes, & Catamareanam vallem apoſtolicè peragrantes, exanthlatis multis laboribus Quichuano & Calchaquinenſi idiomate uſi, præter alia opera, ducentos Barbaros, de quorum Baptiſmi valore dubitabatur, facris undis, cautè tamen, ſubmerſere. Ratio in plerisque dubitandi erat, quòd Hiſpanus homo, qui defectu Sacerdotis in eo tractu baptizabat, corruptâ formâ uti ſoleret, & multi adultæ ætatis homines ignorarent, quid olim cùm baptizarentur, ſuſciperent. Gaſpar Oſorius, è Chaqueniſ expeditione rediit, Cucuiſenſem regionem inſigniter excoluit. Et, ne ſingulorum Collegiorum excuſores appellem, omnes ſtudio pari, ſolitè Apoſtolicorum virorum armis, inter Calchaquini belli Tucumaniam pænè totam concutientis tumultus, & peſtis plerisque in locis latè graſſantis metum, magnas ubique clades dæmoni inferbant.

CAPUT
XXXV.
Apud Caapienſis &
Caafapaguacuenſis
oppida conſtituuntur.

Oppidum Divorum
Petri & Pauli.

Colonia Divi
Caroli.

SED vis Apoſtolicarum progreſſionum, in Urvaiceniſ Provincia præſertim, vigeat. Petrus Romerus, acceptis aliquot Sociorum ſubſidiis, ad Caafapaguacuenſes rediens, Vincentium Badiam linguæ peritum eis præfecit, tanto Barbarorum plauſu, ut ad Socios excipiendos viam per intactum unius leucæ nemus, deturbatis arboribus, complanaverint. Hoc oppidum Divis Apoſtolorum Principibus Petro & Paulo dicatum, ante finem anni ſexcentas familias, Catechumenorum albo inſcriptas, computabat, è quibus, præter infantium magnam multitudinem, nonaginta adultæ ætatis homines hoc anno baptizari meruere: cæteris, donec ſufficienter erudirentur, in aliud tempus dilatis. Non diu poſt Petrus Mola è Guairania veniens occaſionem dedit ponendæ apud Caapienſes ſedis. Apicabija ſexcentas & quinquaginta familias commodo in loco congregârat, & plerique Barbari tanta ob adeptum Societatis Sacerdotem præbuere lætitiæ ſigna, nemo ut dubitare poſſet ecclitèſe permotos. Id oppidum, quarto ab Caafapaguacuenſibus lapidè poſitum, Divo Carolo Boromæo, Didaci Torres adhuc ſuperſtitis poſtulatū, in gratiam Frederici Boromæi Cardinalis, hujus Provinciæ benefactoris, ritè conſecratum eſt.

CAPUT
XXXVI.
Tapèſiſ provincia
primū aditur.

PAULÒ antequàm hæc fierent Andreas, Rua ex Japeivenſi oppido, juſſu Romeri, adverſo Ibicuito navigans, ad Tapenſem Provinciam penetrare auſus,

trium

trium vicorum intolas invitavit, ut se ad Trium Regum coloniam, paucitate laborantem, sequerentur. Sed ferè omnes repugnare, aientes, si Socii in suis terris oppidum fundare vellent, neminem refragaturum, Christoque omnes nomen daturus. Quare cum gentis primores ostenderent ex suis & vicinorum Casiquiorum affeculis numerosissimum oppidum confici posse, & insuper suam operam ad id offerrent; Andreas Rua in eam spem, peste grassante, ducentos & quinquaginta infantes sacro Fonte expiavit. At Petrus Romerus, terrestri itinere ad aliam ejusdem Provinciæ partem delatus, longè maturiora rei benè gerendæ invitamenta reperit, ultrò ipsi obviam per viginti leucas progressis quibusdam Casiquiis, Socios Jesu ad fundandum oppidum invitantibus: cum quibus iter moliens, in Guaimicæ potentis Casiquii terris ducentos circiter sagittarios, præter imbellem multitudinem, censuit, una voce promittentes Christo se adhæsurus, si Sacerdos concederetur. Cujus obtinendi desiderium satis ostenderunt, viam amplam dejectis arboribus, & stratis extemporaneis pontibus, complanantes, quò commodius & honestius Romerum in suas terras inducerent. Qui inde ad Jabici Casiquii pagum pergens, ducentas & quinquaginta familias Barbarotum computavit idem sagittantium: quorum & aliorum Casiquiorum votis Romerus faciens satis, in Guaimicæ pago futuri oppidi aream delineavit. In qua postquam sub Cruce, solito ritu erecta, undecim supra ducentos infantes Christianos fecisset, sanctè promisit se de Sacerdote eis, quamprimum posset, provisurum. Interjecto tempore, sed eodem anno, ad alteram ejusdem Provinciæ partem, Igaï fluminis fontibus obversam, excurrrens, benè magnam Ethnicorum multitudinem Tupaminio & Quararæo Casiquiis obnoxiam in tribus pagis reperit, qui, quòd se monstrarent legis Christianæ cupidos, baptizatis quibusdam infantibus, spe aluit, fore ut (quod factum est) concessio Sacerdote, ad oppidum reducerentur. Porro hæc oppidorum initia inter Societatis sedes nondum computo: id facturus brevi, quando Socii ex professo eò inducentur, & per Tapensem Provinciam victorica arma, pulso dæmone, circumferre incipient. Hæc interim in prægustum prælibare volui, ut sua quæque res suo tempori tribuatur.

A PUD Caalapaminienses septingenta Neophytorum capita; apud Tabatienses quingenta; apud Ibitiraquanos trecenta; apud Caaroenses toridem, & alibi vario numero, pestis demersit, ingenti Sociorum labore. Porro quia sæpius occurrunt ejusmodi pestes in novis Neophytorum oppidis, ut semel ante oculos ponam lue afflatis juvandi modum, sciendum est, hunc esse morem JESU Sociis novas colonias construendis, Indos, ne fame pereant, ad antiquos pagos, ciborum causâ, frequenter remittendi, donec satis sementis in novorum oppidorum vicinia habeant, & ob id sæpè fieri, ut quarto quintove lapide ab novo oppido absint, teneanturque Sacerdotes nostri, peste grassante, quò Cathecumenorum, Neophytorumque necessitas postulat, per juga montium, per intacta nemora, per paludes, per obvia flumina rependo, equitando, advolando, noctu diuque, præfenti plerumque ab tygribus, viperis & ab ariolorum insidiis periculo, excurrere. Contingit aliquando, unum hominem uno tempore in tot partes distrahi, ut in ambiguo sit, an ad puerum sine Sacramento morientem, an ad decrepitum senem, eodem se ante mortem muniri postulantem, an ad expiandum in ultimo agone certantem Neophytum se duci sinant: sorti que sæpè committenda æterna plurimorum salus. Cui incommodo ingeniosa Sociorum industria utcumque cavet, Neophytorum quorundam delectu, quibus perpetuò incumbit, pagos, villas, mapalia & antra invisere, inquirereque, num sint, qui Sacerdotum nostrorum operâ egeant. Eorumdem est Sociorum exemplo venam secare, pharmaca miscere, ægros ad oppidum reportare, & quando necessitas postulat, Baptismi Sacramento initiare. Quo in officio apud Caaroenses Vincentius Japuius, Casiquius olim inter Rochi Gonsalvii necis complices unus, ita se probavit, ut commendationem mereatur. Unus enim ipse peste infectos ubique conquiritens, ad oppidum reportabat, cibos egenis procurabat, morientibus aderat, si alicubi superstitionis antiquæ reliquias

Ducenti & quinquaginta infantes baptizantur.

Item ducenti & undecim.

CAPUT XXXVII.
Socii Urvaïcentes peste afflatis optulantur.

Peste afflatis juvandi modus.

Vincentii Japuii caritas.